



LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

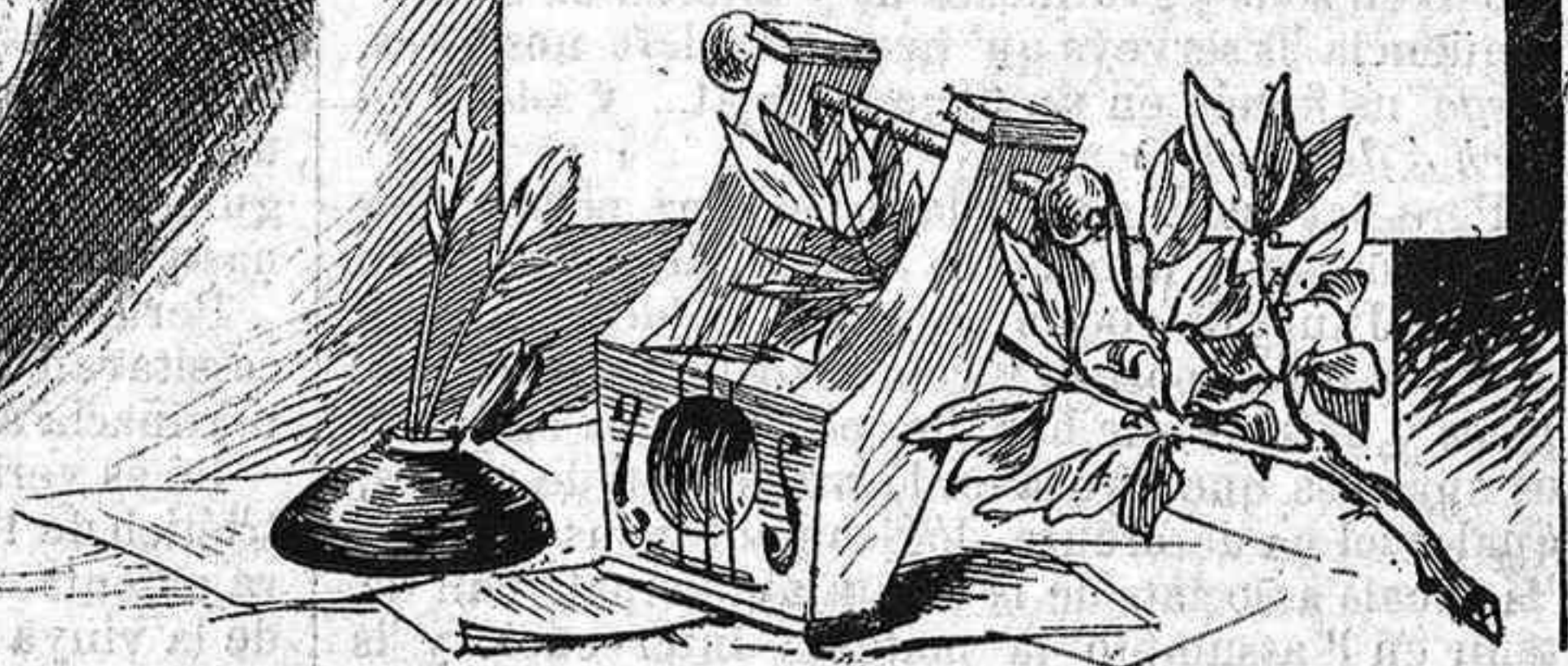
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT



MANEL JOSEPH QUINTANA

En sas mans la lira hispana
vibrá per la llibertat,
ab notas puras y enérgicas
que may més ningú ha igualat.
Tan inmensa es sa figura,
tant lo venera tothom,
que per renovar sa gloria
basta ab estampá 'l séu nom.



CRÓNICA

Aquell pensament piramidal, nascut en la imaginació brillant del Sr. Poggio, de carregar un impost sobre 'ls materials de construcció, vá anar-se'n de bigotis en l'última Junta municipal, celebrada en lo Saló de Cent.

No podia succehir d'altra manera.

Los gremis perjudicats van pendres l'assumpto ab gran empenyo: los vocals associats varen posarse resoltament al costat dels gremis, y com los vocals eran més que 'ls regidors, especialment en la primera part de la sessió ahont la cosa vá tractarse y resoldre's, vels'hi aquí que al últim se cantá per passiva, aquella redondilla castellana

*que Dios ayuda á los buenos
cuando son más que los malos.*

Y en lo Saló de Cent los bons eran los vocals associats, acertadament dirigits pel Sr. Trilla y Alcover y alentats en la séva tasca per una massa de públich que omplía 'l local, aplaudint tot lo que anava contra l'impost y *fregint peix*, sempre que algún defensor dels nous arbitres parlava en serio de la conveniencia d'establirlos.

* *

Pero una vegada suprimit, lo pressupost quedava en déficit.

Era menester nivellarlo de una manera ó altra, y 'ls mateixos vocals associats tenian preparada una serie de proposicions, introduhint grans economias en lo personal.

S'havia convingut en que las proposicions serían estudiadas de comú acort per un regidor y un vocal associat, y á pesar de aquest conveni, á las onze de la nit en punt, la sessió sigué reanudada, quan eran molt poch encare 'ls vocals associats que 's trobavan presents. Havian anat á sopar y s'havian endarrerit.

Es de creure que 'ls regidors, ó siga l'exércit enemich, menjaría al mateix *Hôtel de ville*, motiu pel qual estarian tots presents á l'hora de comensar novament la batalla.

De la taula als sillóns.

—Pochs son los enemichs—devian dirse—aprofitém lo temps.

Y van aprofitarlo, tornant á donar á la redondilla castellana 'l seu sentit tradicional:

*que Dios ayuda á los malos
cuando son más que los buenos.*

A la primera esmena, introduhint algunas economias en las plantillas del personal, vá respondre 'l Sr. Rufart, l'home dels recursos juridichs, ab una proposició neta y pelada de «no hi ha lloch á deliberar.»

Es á dir:—La lley municipal reconeix als regidors la facultat de nombrar als empleats y de organisar los serveys. Es aixís que vosaltres, vocals associats que no sou regidors, suprimiu empleos, rebaixeu sous y gratificacions y altereu en sa conseqüencia 'ls serveys qu'hem establert nosaltres, *luego* 'us fiquéu en un terreno vedat... y «no hi ha lloch á deliberar.»

Pero dat que l'agafar las qüestions pels cabells siga procedent, la mateixa lley municipal prescriu que la Junta de vocals associats ha de discutir y aprobar pressupostos, y com aixó de fixar los empleos y 'ls sous que han de percibir los empleats es una cosa que figura en lo pressupost de gastos, qualsevol ha de creure, lògicament pensant, que 'ls vocals associats de la Junta municipal, han de tenir en l'assumpto la mateixa intervenció y 'ls mateixos drets que 'ls regidors.

D'altra manera s'establiria un dualisme incompatible ab la bona administració.

Y la lley municipal definiria 'ls vocals associats, dihent:

«Lo vocal associat será sempre un escolá de amén.»

* *

Lo criteri sofisticich del Sr. Rufart, triunfá senzillament perque en lo moment de la votació 'ls regidors eran més que 'ls vocals associats.

Vots son trunfos.

Y 'ls vocals, convensuts de que tots los seus esforços havian de ser inútils, creyent que á cada nova esmena que presentessin se respondria ab una nova proposició de «no hi ha lloch á deliberar», prengueren la resolució de dir:—«Estigan bons»—y retirarse.

¡Es llástimal!

Perque buscant buscant, y ab una mica de interés, tal vegada haurian trobat un medi pera compensar lo déficit que deixava la supressió dels arbitres sobre 'ls materials de construcció.

Com per exemple: podian establir un impost que sols hauria afectat á las classes ricas y entonadas: un impost sobre l'us de joyas y pedras preciosas, subjecte á una tarifa ben graduada.

Tant per cada quilat de cada brillant de la petxera de la camisa.

Tant per cada quilat dels brillants de l'agulla de pit, del anell, del armillero... y de las lligacamas.

Y tinch motius per creure que 'l Sr. Poggio s'hauria convertit en un dels defensors més entusiastas de aquest arbitre, may siga sino pel gust de poder dir:

—Respecte al impost de las pedras preciosas, jo soch un dels primers contribuyents de Barcelona.

¿Qué més pot desitjar tota persona que las lluheix y las rumbeja, sino aumentar lo séu valor, contribuhint per ellas als gastos municipals?

¿No son objectes de luxo?

Donchs agreguis al luxo de ostentarlas lo luxo de pagar contribució per ellas, y ni 'l Shá de Persia estará may tan estufat com ho estaria 'l senyor Poggio, si 'ls vocals associats atinan á sustituir l'arbitre sobre 'ls materials de construhir per l'arbitre sobre 'ls materials de deslumbrar.

La inauguració del monestir de Ripoll, té d'efectuarse 'l dia hu de Juliol.

Lo bisbe de Vich ha demostrat en aquest assumpto una constancia y un zel, que 'l fan acreedor á la pública admiració.

En l'episcopologi vigatá, passarà á l'història ab lo sobrenom de Joseph l'*Edificador*, aixís com lo nostre prelat, en l'episcopologi barceloní, hi passarà ab lo sobrenom de Jaume l'*Fumador*.

Suum quisque.

A cada hu lo seu.

Deu anys enrera, lo monestir de Ripoll era un pilot de ruinas informes. No quedava en peu sino un gran fragment de la portalada bissantina, algunas alas del claustre amenassant ruina y algunas parets esquerdadas en perill de desplomarse.

Per emprendre la reedificació del monestir se necessitavan recursos quantiosos, y una fé y una pertinacia á tota proba.

Bé es veritat que 'l doble aspecte religiós y patriòtich de l'empresa 's presta admirablement pera obtenir una bona cullita, sempre que 'l cultiu de la vinya del Senyor no 's descuidi.

A l'obra de Ripoll han acudit ab sos recursos l'

SANT PERE, FOCHS



—¡Salti depressa, que cremal
 —No hi ha pór; res hi ha que teme.



—Noy, ja t' havia avisat;
 no has saltat bé... y t' has cremat.

esperit patriòtic... y un altre esperit no menys generós y pròdich: l' esperit de la vanitat.

Deixant en pau los dos primers, ja que no ofereixen punts vulnerables, ocupemnos una mica de l' últim, que no deixa de ser curiós y hasta si tant s' hi empenyan afegiré qu' es també molt *fi de sigle*.

*
* *

Parlo de algú, que ab los séus diners ha lograt comprar, segons sembla, 'l dret de ser enterrat en una de las capellas del restaurat monestir.

Segons se m' ha dit, hi ha algú donador de sumas de importancia, que ha pres una capella pel seu compte y després d' enriquir-la considerablement, ab lo concurs de artistas de totes classes y sense planyehi gastos de cap mena, pagant religiosament totes las facturas, s' ha reservat pera 'l dia de la séva mort, la facultat de convertir aquella capella en lo séu propi panteón.

¡Quant cert es que l' home rich pot donarse tots los gustos!

Y sobre tot, si l' home rich, ademés de possehir un caudal, es una mica calculista.

Perque qualsevol pot ferse en lo cementiri un panteón suntuós á la mida del seu gust; pero un panteón en lo cementiri ¿qué val, ni qué significa? ¿quina importancia té? ¿qui assegura la séva estabilitat? Al cementiri hi vá á parar tothom: joves y vells, richs y pobres, cadàvers de totes classes y condicions.... Los vius no hi van sino 'l dia dels Morts y encare per rutina.... Veuen lo panteón espléndit y tot lo més diuen:—Vet' aquí un fulano que devía tenir molts naps.—Miran y passen de llarch.

Pero si lo mateix que s' ha de gastar en lo cementiri se gasta, per exemple, en una capella de la iglesia de Ripoll ¿quin efecte més distint no produheix! Aquest sí qu' es un tret aprofitat. L' honra póstuma que un mateix se dedica es més durable y més intensa. Per anys y per sigles diu tothom:—Aquesta es la capella de Fulano de tal: ell vá pagar-la, y aquí descansan los séus ossos per *in saecula saeculorum*.

Y 'l séu nom corre unit ab lo de Jofre 'l Pelós, y 'l de Bernat Tallaferro y 'l de Berenguer III lo Gran, ab lo dels héroes de la reconquista y fundadors de la nacionalitat catalana.

¡Quina satisfacció per l' home de pessetas! ¡Poder alternar baix un peu de perfecta igualtat ab aquests magnats del temps antich!.... Y fins si molt convé, ferlos la pols, ja que poch ha de costarli donarse una sepultura més espléndida que la de tots ells.

Ab lo qual, tot observador imparcial de las cosas de aquest mon, relacionadas ab l' immortalitat, podrà dir:

—Si 'ls insignes fundadors de la nacionalitat catalana, en lloch de dedicarse á matar moros, se 'n haguessen anat á América á fer fortuna, ó haguessin establert una fàbrica de betas y fils, ó haguessin negociat en bacallá, altre sepulcre lluhirian.

P. DEL O.

LO QUE PASSA AB LAS FLORS

SONET

Tan tendreta y bonica la flor era
que una noya cofoya al pit portava,
que era molt lo jovent que li preuhava
per tenirla entre dits un quart sisquera.

La noya al veure aixó, sense quimera
la flor als pretendents regatejava,
puig degut á la flor, esperansava
casarse ab un marqués á la carrera.

Pero ¡ay! tot esperant lo ser maquesa
la flor se va marcir, y vingué 'l dia
que cap rich, ni cap pobre li volia.

Per últim, sumergida en sa pobresa,
no tingué més recurs que, ja ab mal flaire,
donarla un dematí al escombrariayre.

A. ROSELL

LO PRIMER CAS

Tot lo vehinat ne va ple. Los xiu xius y enrahonaments van augmentant á mida que 'l temps passa. A pesar de ser ja las onze de la nit, aquell cap de carrer, que 'ls altras dias á las deu sembla un petit cementiri per lo desert y silenciós, está ara somogut per una agitació extraordinaria.

¿Quí ha sigut lo primer que se 'n ha adonat? De cert no se sab. Lo sabater de la reconada prenia, com cada nit, la fresca, al portal de casa séva, fent rotllo ab lo betas y fils, lo llauner y tres ó quatre vehins més que allí solen reunir-se després de sopar.

Algú ha suscitat una conversa referent als vehins nous del primer pis, uns estadants que fa vuyt dias que hi son, y encare ningú 'ls coneix.

Parlant parlant, algú ha aixecat lo cap, y ha fixat los ulls en los vidres del balcó.

—¡Qu' es estrany!—ha dit.

Los altres caps han seguit la direcció d' aquella mirada, y tothom ha convingut en que realment lo que 's veyia era molt estrany.

¿Qué 's veyia? Res per xó; pero 's comprenia que dintre del pis hi passava algo raro y anormal.

De tant en tant un llum atravessava la sala per davant del balcó; aplicant atentament l' oido, 's percibia gran moviment de personas; algú fins ha sentit gemechs y veus alteradas.

De repent ha surtit de la escala una criadeta: era la del primer pis. ¿Ahónt anava? Sense moures del puesto ho han pogut veure perfectament: anava á cal apotecari.

Al tornar, la dóna del llauner, senyora molt llista y de llengua gens peluda, ha cridat á la minyona, per veure de surtir de duptes; pero la xicota s' ha ficat á la escala y ha desaparegut com una exhalació sense tornar resposta.

Entre la gent del grupo hi ha hagut un moment de silenci y estupor: tothom pressentia la veritat, tothom comprenia de qué 's tractava; pero ningú gosava dirho en veu alta.

—Per mi en aquest primer pis—ha murmurat lo llauner, rompent per fi l' angustiós silenci—per mi en aquest primer pis hi passa alguna cosa....

—Alguna cosa molt seria—ha dit un altra.

—Molt seria y molt grave—ha anyadit un tercer.

—Jo no sé si es prudent callar ó....

—Jo crech que las circunstancias presents....

—¿Es á dir que están ab mí?

—¡Vaya! Es clar com l' aygua.... Aquesta gent....

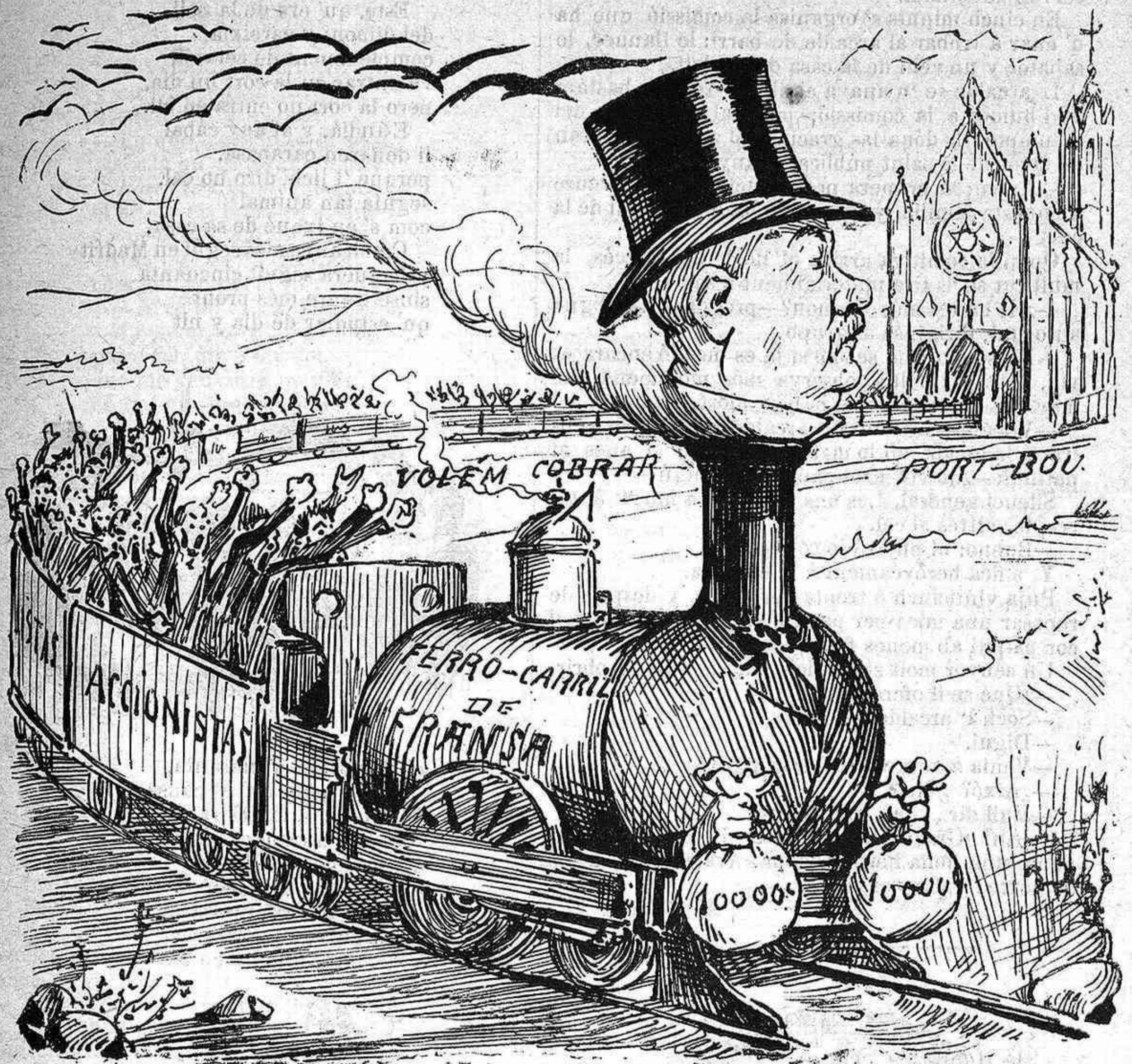
—Aquesta gent tenen un malalt de....—

Llavors hi ha hagut una explosió, una manifestació unánime del pensament general.

—¡En aquest primer pis hi há 'l cólera!—

Tothom hi ha estat conforme. La agitació que fa rato s' observa en lo pis; los crits que tots han sentit clarament—ara tots juran haverlos sentit;—lo viatge de la criadeta á cal apotecari.... ¿qué més se necessita pera comprendre la realitat?

LOS GRANS JUHEUS



—¡Oh Nas-plá, lo carrilayre,
enterniuvos per favor,
y escolteu als accionistas
que cridan ¡Ay qué dolor!

Hi ha un cas, un cas de cólera, un cas fulminant dels més terribles.

—¡Callin!—diu la llaunera;—ara surt algú.

Es un jove: sembla que va depressa, perquè en un santiamén arriba a la cantonada y desapareix.

—¡Deu anar a buscar un metje!—

Passan deu minuts.

Una senyora desconeguda entra en la portalada fatal.

—¡Deu ser una parenta!... Se coneix que la cosa es grave de debó.—

Al poch rato torna a compareixe 'l jove que havia surtit: va acompanyat d' un senyor.

—¿Qué 'ls hi dit?—exclama la llaunera:—es lo metje... prou que 'l coneix de vista: es lo doctor Collplá...—

La consternació del grupo arriba al últim limit. Un cas de cólera, en un carrer com aquell, que guarda de passadas epidemias dolorosos recorts, es

un aconteixement que val la pena de tenirse molt y molt en compte.

Los uns parlan de fugir l' endemà, los altres diuen que lo millor seria ja no dormir aquell vespre a casa; altres troban qu' es necessari veure si la epidemia 's desarrolla ó no.

—¡Si!...—exclama la betas y fils:—esperin a veure si 's desarrolla, y mentras tant vájinhi deixant los ossos...—

La majoria declara que la betas y fils té rahó: en qüestió d' epidemias convé no adormirse. Dels que fugen alguns se 'n escapan.

Entre tant lo grupo ha anat creixent. La notícia corra de boca en boca y 'ls que vetllan despertan als que dormen.

—¿Qué fem?—diu de sopte 'l sabater, comprent que hi ha que pendre alguna resolució:—¿qué fem? ¿Que avisem a l' autoritat ó qué?—

Un murmul general d' assentiment demostra

que la idea d' avisar á l' autoritat estava en lo cervell de tothom.

En cinch minuts s' organisa la comissió que ha d' anar á trobar al arcalde de barri: lo llauner, lo sabater y un vehi de la casa del malalt.

L' arcalde se 'n anava al llit y reb de bastant mal humor á la comissió; pero al enterarse del a sumpto, 'ls dóna las gracias pèl zel que mostran en favor de la salut pública, y anyadeix:

—Aném; la primera providencia ha de ser veure á aquesta familia, y enterarse detalladament de la cosa —

Quan la comitiva arriba al lloch del succés, la multitud se 'ls tira materialment á sobre.

—¿Hi ha res més de nou?—pregunta la digna autoritat, diriginse al grupo.

—No senyor; no se sab si ja es mort ó encara es viu, pero per dalt s' observa més moviment que may.... Es probable que ja hagi mort.

—Veyám—murmura l' arcalde disposantse á entrar á la escala, ab lo mateix ayre que si anés al patíbul:—¿no vol acompanyarme ningú?—

Silenci general. Los uns se posan á mirar á terra; los altres al cel.

—Bueno: hi pujaré jo sol.—

Y 's fica heróycament á la entrada.

Puja vinticinch ó trenta esglahons, y després de reposar una mica per pendre alé y deixar que 'l cor palpiti ab menos forsa, truca.

Un senyor molt simpátich y atent surt á obrir.

—¿Qué se li ofereix?

—Soch l' arcalde del barri y....

—Digui.

—Venía á veure qué ha sigut aixó....

—¿Aixó? ¿Qué?

—Vull dir.... qué han tingut....

—¡Ah! ¡Gracias pèl interés! Hem tingut una nena, una nena hermosíssima. Ara mateix acaba de neixe.... ¿La vol veure?

A. MARCH.



(VALENCIA)

Don Trinitari Polit,
belluter acaudalat,
(per treballar ab profit)

pera que 's fera abogat
enviá el fill á Madrid.

Este, qu' era de la pell
del dimoni y careixia
completament de cervell,
va entrar en la cort un dia,
pero la cort no entra en ell.

Estudiá, y al any cabal
li donaren carabasa,
perque 'l jich, diro no cal,
segua tan animal
com s' en ixqué de sa casa.

Cinch anys més seguí en Madrid
y haguera seguit cincuenta
sinse traure més profit
qu' estudiar de dia y nit



el llibre de les cuarenta,
si son pare, qu' es cansá
de conducta tan estranya,
no prèn el tren y s' en vá
á vore lo qu' el fill fá
á la capital d' Espanya.

Fill y pare s' abrasaren,
(cosa qu' era de caixó,) y
demprés que llarch parlaren



en un cotxe s' en anaren
á vore la població.

Visitaren el Real
y el Banch d' Espanya també,
y un gran edifici que
en lo frontis principal
un elegant rotul té.

El volgué 'l pare llexir,
y no entenent ni paraula,
à son fill li va argüir:

—Tu que frecuentes el aula
¿sabs lo qu' el rotul vol dir?

—*Nosce te ipsum*—llisqué
el fill—y els muscles alsant
à son pare li digué:

«Aixó hu sab un ignorant
com deu compendre vosté.»

—Aixó hu sabrá cuansevol
—li respongué el pare ofés,—
pero, fill, dirte me dol,
que me demostra no més
de qu' eres un ruquerol.

—¿Jo un ruquerol?...—va afexir
el fill.—¿De ben poch s' enfada!
si hu sé molt bé traduhir:

Nosce te ipsum, vol dir
No se permite la entrada.

J. F. SANMARTÍN Y AGUIRRE.

LA CIUTAT DELS REGLAMENTS

Ja 's deuben pensar quina es: Barcelona.

A Barcelona tenim instruccions y reglaments
per tot.

Reglament de vigilants y serenos.

Reglament de mataderos y mercats.

Reglament general de policia.

Reglament d' horxaterias y fábricas de glas.

Instrucció pel servey de carruatjes.

Instrucció pel de las llanxas del port.

Reglament per aquí, instrucció per allà....

Y no obstant; á pesar de tants reglaments y
tantas instruccions, difícil seria trobar una ciutat
ménos instruhida y més mal reglamentada.

Lo sistema establert es molt graciós.

L' Ajuntament nombra una comissió del seu *se-
no*, encarregantla de reglamentar aixó ó alló.

La comissió 's reuneix al cap de deu dias de
nombrada; pero com falta 'l president y no hi ha
anat lo secretari, determinan deixarho per un al-
tre dia, y *levantan* la sessió sense fer res.

Deu dias més tart tornan á reunir-se. Lo presi-
dent ja hi es; pero faltan sis vocals.

—¿Qué fem?—preguntan los que han acudit.

—Jo seria de opinió—respon lo president—que
esperessim á un altre dia. No som número legal;
lo reglament qu' hem de fer es importantíssim y....

—¿Cá, cá!—fa un vocal dels més franchs:—per
lo que 'l tal reglament ha de servir, me sembla
que tant es que siguém quatre com quaranta á
ferlo.... ¿Comensém, comensém!—

Y en efecte; comensan.

Los trámits son tan llarchs com rutinaris. La co-
missió nombra una subcomissió; la subcomissió
elegeix un ponent, lo ponent redacta la instrucció
demanada.... y al cap de tres mesos, en solemne
sessió, la llegeix als seus companys.

¡Aquí de la discussió minuciosa! A tal article li
falta una cláusula: á tal altre se li ha d' anyadir
una nova condició; al article 2,374 convé ferhi
dugas salvetats, y al 5,999 es precis afegirhi tres
comas.

¿Ja está tot llest y acabat y repulit de per tot
arreu?

La comissió vota 'l reglament, l' Ajuntament l'
aproba, l' encarregat de ferlo cumplir lo posa en
un recó.... y ja ningú se 'n recorda may més.

Aixis ha passat ab lo reglament de las vaque-
rias.

¡No 'n feya poch de mesos y mesos que se 'n
parlava!... Ara 'l comensan... ara ja son á la mi-
tat.... ara s' acostan al final.... ara 'l posan en net....

¿Qué s' hi jugan que després de l' aprobació del
nou reglament no passarà res més?

Y á fé que seria útil, convenient, humanitari.

Pero ¿l' Ajuntament de Barcelona fa res huma-
nitari, útil, convenient?

Recórdinse: l' últim número de las festas del
Centenari va ser aquell castell de fochs que va
ocasionar desgracias, ab motiu de unas cadiras
que havia fet colocar, no se sabia qui, al mitj de
la Gran-vvia.

La corporació municipal, justament *alarmada*,
indignada, *emocionada*,.... etc., va obrir una in-
formació pera sapiguer qui 'n tenia la culpa de
tot alló.

¿Quin resultat ha dat la informació ordenada y
que havia d' estar llesta, segons l' acort pres, al
cap de vuyt dias?

¿Quin resultat ha donat?

Cap.

Crech que la comissió informadora encare está
traballant.

Lo mateix succehirá ab lo reglament de las va-
querias.

No comensará á cumplirse... fins lo mateix dia
en que s' acabi la informació de las cadiras dels
fochs.

¿Inquietar als vaquers?

Tenen massa quartos.

MATÍAS BONAFÉ.

A MA AYMÍA

ÍNTIMA

Voldria poder estar
nit y dia al costat teu,
voldria que tu 'm portessis
un gran amor pur é inmens.

Voldria que ta mareta
sempre solets ens deixés.

Voldria ferte regalos,
durte al teatro al café....

Voldria, prenda estimada,
cada moment ferte un bes.

Voldria fins que 'm tornessis
tots los petóns que t' hi fet.

Voldria, per fi, Paquita....
¡que 'm deixessis tres durets!

(Y aniria á reventarlos
ab una que jo conech.)

SALVADOR BONAVÍA.

QUADRET DE MASÍA

La cuyna está fosca y silenciosa. Com ningú se
ha cuydat de afegir lleuya al foch, la brosta se ha
consumit; las estellas y boscalls s' han anat apa-
gant de mica en mica, quedant no més que unas
quantas brasas que guspirejan entre la cendra
com cucas de Sant Joan en lo sorral.

A mida que 'l foch ha minvat, la fosca ha baixat
xamaneya avall, se ha ensenyorit dels recons, y
per fi se ha aclopat damunt la llar, tocant gayre

bé á las brasas. Ab la fosca ha entrat també 'l fret, y per aixó 'ls gossos que estarniats s' escalfavan al entorn de las flamaradas, han anat acostantse al caliu, han anat estrenyent lo cercol que formavan, fins arribar ab las potas á la cendra y cercar ab ellas la escalforeta de las brasas que restan encesas.

En lo recó mes fosch y mes fret hi ha un bressol y en lo bressol un nen malalt. De tant en tant se desclou sa boqueta petitona, se obran una mica sas parpellas, deixant veure las ninas de sos ulls mitj apagadas, y del fondo de son pit surt un gemech estertorós que causa pena oirlo.

No té mare; sols té madrastra, que si mare tingúes allí s' estaria desvetllada nit y dia, humitejant aquells llabis ressechs per la febra; retornant la escalfor á aquell cos, á copia de petons; comunicant ab lo batre amorós del séu, forsa á aquell cor que 's paralisa. No deixaria finir al séu fill sol com una bestiola, sense 'ls auxilis del metje, sense 'l carinyo de ningú, que fins los animals llepan ab amor á sos fills y 'ls acostan á la mamella per que 's nudrescan. Ni aquell recó de cuyna seria tan fosch ni tan fret, ni llensaria aquell baf especial que 's despren de la miseria y la bruticia juntas.

Mentres tant, en la cort de l' euga hi regna animació extraordinaria. Enrotllada per la gent de la masia, sobre blanca y olorosa palla jau estirada l' euga, hermós animal que de lluny se veu, cuydan ab especial esmero. Alegre pasturava á la tarde, quan tot de un plegat ha deixat de menjar, se ha plantat luego, y després se ha ajegut, costant grans treballs ferla caminar fins á la cort ahont se ha tornat á ajossar. Ningú sab qué pot tenir. ¿Será una frissada, un enaygament, una inflamació...? Ningú sab res; no mes coneix tothom que 'l pobre animal está molt atropellat. De remeys n'hi han fet molts, pero 's coneix que ab cap d' ells troba alivio. Li han fet fregas, li han fet ensumar vinagre, li han refrescat els polsos, li han fet bullir una pila d' herbas de molta virtut, y que se jo quantas probaturas han fet més; pero tot inútil; l' euga ni vol remugar, ni mostra cap desitj de al-sarse. La gent está consternada. Algun dels baylets petits ja comensa de somicar; lo masover renga y maleheix y la seva dona esta molt apenada, donchs l' euga la portava á cavall sense esberarse may, sense tirar-la may á terra.

—Ves—diu 'l masover á un dels mossos—corra á cal Toni y digas al Andreu que arribi, que l' euga está malalta.—

Y 'l mosso, en lo cor de la nit, ab una bona fosca que feya, 's posá en camí atravessant torrents y vorejant timbas dret á cal Toni, donchs que l' Andreu era un home molt entés en las marfugas dels animals de peu rodó.

Mentres lo mosso y 'l manescal de secá tornavan á la masia, l' euga se aixiribi de tal modo que tot de un plegat se aixecá y 's posá á menjarse la palla que tenia á l' estable, de manera que quan arribaren aquells, ja la gent se havia tranquilisat de valent y reberen al Andreu ab més alegría que tristor. De tots modos, baixá á la cort, vá regoneixer al animal y ordená que per lo que pogués succehir, 's quedés algú en la cort vetllant á la malalta.

—Mira tu—va fer lo masover senyalant á un mosso—ja desde ara 't quedas aquí á vigilar; y vos, Andreu, pujeu que us escalfareu y pendreu un bocí de torrada.—

Y allá dalt, en la espayosa cuyna de mitj, ja 'l foch era ben abrandat y las rojas llamaradas espargian calor y llum, y passavan las torradas y 'l

porró de una ma á l' altra y ressonavan riallas y xisclets, quan se adonaren del pobre infant mort en lo bressol abandonat en sa agonia per anar á socorre la indisposició de una bestia.

QUIM ARTIGAYRE.

PROFECIA

Ets tu, pubilla
del mas de 'n Plá.
tan rebonica
y ¡ay! tens tans naps,
que gens no dupto
felis será
aquell que pugui
ab tu casars
si ab forsa manya
procura avans,
pera no veurers
en res burlat,
fer t' abandonin
tots los pardals
que han pres estatje
dintre ton cap.

AMADEO.



LIRICH

Varem veure l' altre dia un monólech del senyor Flores Garcia, titulat *La última carta*, que la Valverde diu de una manera inimitable, fent ressaltar sos primors literaris y donant relléu als xistes que l' esmaltan.

Posteriorment s' han efectuat los beneficis de 'n Ruiz de Arana y de la Rosario Pino, estrenantse respectivament los juguets titulats: *El sereno de mi calle* y *El primer actor*, los quals sigueren ben rebuts, alcansanthe 'ls beneficiats legítims aplausos.

Ab aquestas funcions, las que 's donan en los dias de moda y las que s' han celebrat en las verbenas de Sant Joan y de Sant Pere, acompanyadas aquestas últimas de fochs artificials, la temporada vá tirant, ab molta satisfacció del públich que freqüenta aquest teatro.

* *

Dijous á las tres de la tarde 's donará en aquest teatro una funció de beneficencia organizada pels artistas dramátichs, per la Junta del Assilo del Bon Pastor y la del Alberch de Sant Antoni. En ella hi prenen part los principals artistas de Novedats, del Tivoli y del Lirich y 'l notable pianista Mario Calado. Lo programa es escullidíssim, y es de creure atraurá al teatro una numerosa concurrencia.

TIVOLI

Res de nou.

Pera la senmana próxima s' está preparant l' estreno de una nova opereta titulada *Abelardo y Eloisa*, la qual ha tingut á París un éxit epatant.

Més tart se posará *La telefonista* de la qual tenim las millors noticias.

* *

Los concerts matinals de la Societat *Euterpe* se

CONQUISTA DIFÍCIL.—(Dibuix de J. Ll. Pellicer)



—Zi zenyora; li azeguro que zi m' ezcolta, zerá feliza tota la vida... ¡Créguim!
 —¡Pobret!... Lo que crech es que si segueix marejantme, acabaré per aparedarli la boca ab quatre boleyas...

veuhem concorreguts com en los millors temps de 'n Clavé.

Los programas son variadíssims, y ab las obras més celebradas del abundant repertori del immortal mestre, alternan algunas novas degudas á distints compositors que senten predilecció per aquest género de música.

Ultimament s' ha cantat l' *Himne á Reus* del mestre Goula (pare). Es una hermosa página musical, que 'l públich aplaudeix ab entussiasme, demanant cada dia que 's canta la séva repetició. També s' ha estrenat ab éxit un coro ab acompa-

nyament de orquesta titulat *Los Mallaires*, degut al Sr. Vilá y Priu, mestre de una societat coral de Cornellá. Es una composició escrita ab verdader coneixement del género y notable per son sabor popular.

NOVEDATS

Echegaray es incansable. Ha trobat lo *filón* de la Guerrero y l' explota ab verdader talent, com avants explotá las aptituts especials de 'n Calvo y las de 'n Vico. Dintre del teatro es l' enginyer; pero no de camins, canals y ports, sino l' enginyer de minas.

Tant *Mariana* com *El poder de la impotencia*, son dos produccions evidentment escrites, atenant a las condicions artisticas de la primera dama de la companyia de 'n Mario. La Guerrero y en Thuillier forman un duo, y res més que un duo de amor son las dos obras mencionadas, un duo que 's destaca sobre las demés pessas confiadas als restants personatjes, tots los quals, al costat dels dos principals, son secundaris.

De *Mariana* varem parlarne la senmana pasada. Parlarém avuy somerament de *El poder de la impotencia*.

Davant de una conjura formada per un matrimoni de usurers, explotadors de la desgracia, per un vell rich que pretén casarse ab una noya jova, a pesar de tots los pesars y de un critich y un pintor ridiculs tots dos, qu' estimulats per la enveja intentan parar lo vol de un artista de porvenir, lluytan, ploran y declaman Paquita y Rafael, que son los personatjes representats per la Guerrero y en Thuillier. Després de mil peripecias dolorosas, los bons sucumbeixen. Paquita veu morir a la seva mare inválida, per la qual tan grans sacrificis s' imposava, y pochs instants després, mor ella també, victima del dolor, y Rafael, ferit de la má dreta en desafio, é impossibilitat per consegüent de continuar sos triunfos artistichs y de realisar sos somnis de gloria, llansa a la fas dels seus enemichs los glops de fel que inundan lo seu cor.

Aquesta es l' obra: una lluyta continua, entreverada de convencionalismes y de recursos fills de la conveniencia; a ratos brillant y plena de passió: en lo fondo monótona, pero de una monotonia atenuada, gracias al talent y a la fecunditat del autor, qui no té avuy rival quan se tracta de apoderarse de l' atenció del públich, dominarla y conduhirla a son pler fins per los camins més extraviats.

En la execució sobressurten la Guerrero y Thuillier. Hi están bé en Capillo y l' Alverá. En Mario acentúa 'l seu paper, recordantnos en certs instants al bufo Rossell. Coeperan al bon conjunt en Balaguer, en Garcia Ortega y l' actor encarregat del paper de marxant de quadros.

L' éxit sigué satisfactori; pero sens arribar de bon tros al que havia obtingut anteriorment lo drama *Mariana*.

CATALUNYA

Dimecres s' efectuá 'l benefici del simpátich mestre Cotó. Lo teatro plé de gom a gom. Sigué molt aplaudit lo poema *sinfónich* escrit pel beneficiat y executat per una numerosa orquesta.

* * *

Vico, avants d' embarcarse per América, donará una serie de 12 funcions, posant en escena las obras més escullidas de son extens repertori. La primera funció tindrà efecte demá dissapte.

CALVO Y VICO

Continuan las funcions a ral, atrayent una numerosa concurrencia.

Lo dia que a més de la funció, dongan café, haurán de tirar las parets a terra.

CIRCO EQUESTRE

Lo Kanguro boxeador es un espectacle *bestial*. Ha cridat l' atenció de Paris, s' ha reproduhit en totas las *Ilustracions*, y ofereix a dir veritat un efecte interessantissim. Lo Kanguro es gros y 's baralla com un héroe, seguint totas las reglas del art de la boxa.

Ara que s' acaba *Miss Fuller*, ja tenim los barcelonins la verdadera novedat *fin de siècle*.

N. N. N

Planys d' un casat. (*)

¡¡Mea culpa!!

Mirin, ni soch anarquista
ni 'n conech sols un de vista;
pro quan penso, tu ets casat,
tant lo meu cervell s' excita
que si tingués dinamita
faría algún disbarat.

Foran reos de ma venjansa
si caygués ja la balansa
castigant a tant tirá,
tots, la mare de l' Agneta
un amich que 'm feu *trabeta*
y 'l rectó que 'm va casá.*

Fa cinch anys que aguanto 'l ciri
¡Deu de Deu! De tal martiri
resto sech y escanyolit,
y per colmo de desdixas
tinch tres fills menuts com fitxas
que ni sé d' hont han sortit.

Jo prou conto, prou estiro,
prou repasso, busco y giro
per trobá una solució,
¡ay! la meva senmanada
lo menut la té embargada,
¡se la xupa ab biberó!

Los dos altres van a estudi,
son encare en lo preludi
y ja 'm portan cada mes
un parell de papeletas
que a mi 'm costan set pessetas,
¡tot plegat un lloguer més!

Ma muller que molt m' estima
los seus mimos no escatima,
fins me diu *ratolinet*;
pro fills meus, som sis de colla,
tirém la estimació a l' olla
¡y ens fa un caldo molt flaquet!

Los projectes que formavam
de solters quan festejavam
tots se 'ns han fos com la neu;
volíam visitá 'l Sena
Roma, Londres, Vichy y Viena
¡y ens hem quedat a *Manlleu*!

Tant la pega en mi s' enganxa
que cavilo buit de panxa
de quin modo aniré bé,
¡voleu sort mes desgraciada!
Fins me temo que a *Igualada*
ja may més arribaré

Per que sigui ben rodona
ma muller may está bona
te las... ja 'ls seré ben franch,
las que 'ls metjes no comprenen
y d' antich las anomenen
entre mitj de negra y blanch.

Ja no hi cab la sort més trista,
lo meu cap tant se contrista
que fins crech tornarme boig:
a tu t' agradan las mossas
ben sapadas y ben rossas
¡donchs morenas y bon goig!

Diuen que un solter malgasta
y que son guany may li basta
y que no pot fer res sol;
si: ¡valentas teorías
dels que buscan *Jeremías*
que 'ls acompanyin al dol!

Per més esforços que fassi

(*) Esta composició obtingué un primer accésit en lo Certamen celebrat a Tarrassa 'l dia 12 de Febrer del present any.

no crech que ningú 'm desfassi
la rahó més gran que tinch;
diguin aquets papanatas
si menjarà més patatas
una boca que no cinch.

Ab uns parents del dimoni
que alaban al matrimoni
sense com vá ni com vé,
diguin si te de fer l' ase
no poguent sorti de casa
com un casat un solté.

Ni si te de buscar didas,
ni portar calsas surjidas,
ni rentar vasos y plats,
ni pensar ab llevadoras,
ni buscar las dormidoras
per si 'ls nens son embruixats.

Cap soltér te la planeta

d'intrevenir ab la *punxeta*
que la dona diu mamá
y que si 'l que vol no logra
prompte sembla més que sogra
una fera per domá.

Y per fi (y es la més bona)
cap solté 's deu á la dona
puig es lliure com l' aucell,
y si dantse bonas manyas
anomena algú las banyas
sab que no parlan per ell.

Ja sabeu ara com pensa
un *Joseph* que aquí defensa
als que no 's volen casá;
qui defensi lo contrari
es doctor, ó apotecari,
llevadora ó capellá.

INDALECI CUCARACHA.

ESQUELLOTS

Un dels disbarats més gros-
sos que ha fet l' Ajuntament
de Barcelona al aprobar los
pressupostos, ha sigut l' apu-
jar de nou los drets del vi.

Encare que l' augment es
sols de una pesseta setanta
cinch céntims per hectólitro,
ha de contribuir á que tor-
nem á l' época de la sofisti-
cació, favorint las traficás dels
que 's dedican á la venta de
aquest líquit.

¿Y tot per qué?

Perque entre lo que 's re-
caudava avants quant lo vi
pagava Ptas. 12'50 per hec-
tólitro y lo que s' ha recaudat
aquest any que ha pagat sols
6'25, ha quedat un déficit de
400,000 pessetas.

Aquest déficit s' hauria po-
gut aixugar fàcilment esta-
blint un recárrech de drets
sobre 'ls vins d' alta gradua-
ció, que son precisament los
que serveixen per las am-
pliacions.

Y si s' alega que aixó la
lley no ho consent, fins per-
dent las 400,000 pessetas, re-
sulta que Barcelona per
aquesta suma, ó siga per una
mica més de una pesseta per
cada barceloní, ha passat un
any bevent vi veritable y ba-
rato á benefici del paladar, del
estómach, de la salut y de la
butxaca.

¿Qué menos pot gastar una
ciutat com la nostra, ahont
tants despilfarros s' efectúan,
que 80,000 duros, destinantlos
á garantir la bondat y la pu-
resa del such de rahims?

Estém en l' época de las
emocions fortes.

En un sol dia, vá haverhi á
Madrid, l'espatechde un pe-
tardo en las inmediacions de

CONQUISTA FÁCIL



Ernesto

93

—Va molt de baixa la proverbial galanteria espanyolal... Fa tres horas que 'm passejo, y encara no hi trobat lingú que 'm digués: ¿Vol venir á pendre un gelat?

la casa de 'n Cánovas. Y com D. Antón té tan mala sombra, 'l petardista vá morir destrossat.

Y vá haverhi ademés l' esfondrament de un tros de la cuberta del Circo Parish, descalabrant á uns quants individus de l' aristocracia.

Un d' ells, net del general Concha, morí á las pocas horas.

* * *

Y ara, perque vegin lo que son los neos.

No ha faltat periódich que ha recordat que lo Circo Parish es lo local ahont la *Bella Chiquita* ballava la dansa del ventre.

Y atribuhint á la Divina Providencia una desgracia que no pot ser filla sino de la casualitat, ha dit:

—Ja ho veuen: aixó es un cástich de Deu.

* * *

Aixís com hi ha una gramática parda hi ha també per alguns una teologia del mateix color.

Cau, per exemple, un llamp á una iglesia plena de gent; s' ensorra, per exemple, la cúpula de la parroquia de Sant Andréu; ocorre qualsevol de aquestas desgracias en un lloch sagrat... Donchs, no tinguin por: no sentirán may que digan que la Providencia n' es la causa.

En cambi, succeheix aixó en algún teatro, en alguna sala de ball, en algún circo... y ja tenim en dansa á la Providencia vengadora.

Obrant en justicia, 'ls bisbes y altas dignitats eclesiásticas, en nom y representació de la Providencia, haurian de entaular querella de injuria y calumnia, contra 'ls autors de aquestas imputacions, que ab apariencias de un excés de zel religiós, resultan verdaderas blasfemias.

Si algú de vostés, á conseqüencia de haver menjat massa fruyta ó per efecte de las calors reynants te la desgracia de sufrir un desarreglo intestinal, procurin evitar sobre tot que cap redactor del *Diuvi* n' ensumi res.

Y aixís no serán causa de que anuncihi la existencia del cólera á Barcelona.

* * *

Aixís vá ferho dias enrera, sense motiu ni fonament, á riscos de sembrar l' alarma aquí y fora de aquí, ocasionant gravíssims danys al comerç, ja que qualsevol imprudencia basta, perque 's declarin sospitosas las procedencias de una ciutat.

Es molt trist que un periódich de negoci no miri prim, quan se proposa provocar sobre la séva administració una copiosa diarrea de pessas de cinch céntims.

Lo violinista Lleó Fontova ha sigut contractat com á *violín concertino* de la gran orquesta del célebre balneari de Blankenberghe.

Aixís ens ho participa en una carta, en la qual s' hi llegeixen ademés los següents curiosos párrafos:

«Me sembla que aquest istiu me tocará corre bastant, perque ademés de Blankenberghe, ja m' han parlat també per anar á Ostende y á Spá. Tots tres punts son deliciosos y en tots ells se fá bona música. Pero tinch un fort desitj de conèixer Spá, punt predilecte del gran Meyerbeer.

»Allá fou ahont escrigué son idili (millor que ópera) *Dinorah*.

»Fins la gent senzilla de aquest poble sestén adoració per lo gran mestre y 'l qui més y 'l qui menos conta anécdotas d' ell á tots los extranjeris que visitan la població.

»Segóns sembla, hi ha allí un pont que 'l públich ha batejat ab lo nom de *Pont de 'n Meyerbeer*, ahont lo gran artista s' hi trobá un dia en lo moment en que 's desencadenava sobre la vila una terrible tempestat.

»Passada aquesta, la gent vegé al autor dels *Hugonots* atravessant los carrers com un boig, tot empapat d' aygua y portant á la ma un plech de papers de solfa mullats, en los quals hi havia algunas frasses no acabadas escritas en llápis.

»Alló era la llevar de lo que més tart havia de ser lo gran final del segón acte de *Dinorah*.

»Aquella tempestat havia desaparecut de l' atmosfera pera reapareixer en lo paper que 'l mestre duya entre sas mans.

»Diuen que tot lo de aquest mon passa, y una tempestat passa encare més rápidamente; pero lo qu' es aquella, mentres hi haja aficionats á la música, crech que no passará may.»

¿No es veritat que 'l nen Fontova, s' explica com un home, fins quan en lloch del arquet del violí, empunya la ploma?

Las llevadoras han acudit contra l' impost de deu céntims que se 'ls vol fer pagar per cada paqueta de naixement que presentin al registre civil.

No sé quinas rahons alegarán las llevadoras, de tantas que n' hi ha, y totas igualment poderosas.

Per si volen aprofitarne una que tanca de cop, cap inconvenient tinch en que se la fassin séva.

* * *

«Senyors del Ajuntament—podrian dir—no han meditat, per ventura, la gravetat del impost, tractantse de criaturas en lo moment de venir al mon, plenas de ignocencia?

»Figurinse quin efecte 'ls ha de fer á las pobres, quan casi avants de mamar, ja se 'ls obliga á pagar un impost.

—¿Y es per aixó—dirán ellas—que venim á la terra? ¿Y es per aixó que se 'ns fa viure?

»¡Ah! La majoria d' ellas, per mica que capissin, se 'n tornarán més que depressa al punt de surtida, lo qual necessariament ha de redundar en grave perjudici dels interessos del gremi de las llevadoras.»

Sembla que una de las sumas que per establir l' equilibri dels pressupostos, ha desaparecut d' ells, es la destinada á celebrar una Exposició de Bellas Arts en la primavera próxima.

En vista de lo qual deya un pintor:
—Es molt trist que á la Casa Gran las Bellas Arts hajan de ser víctimas sempre de las Malas Arts.

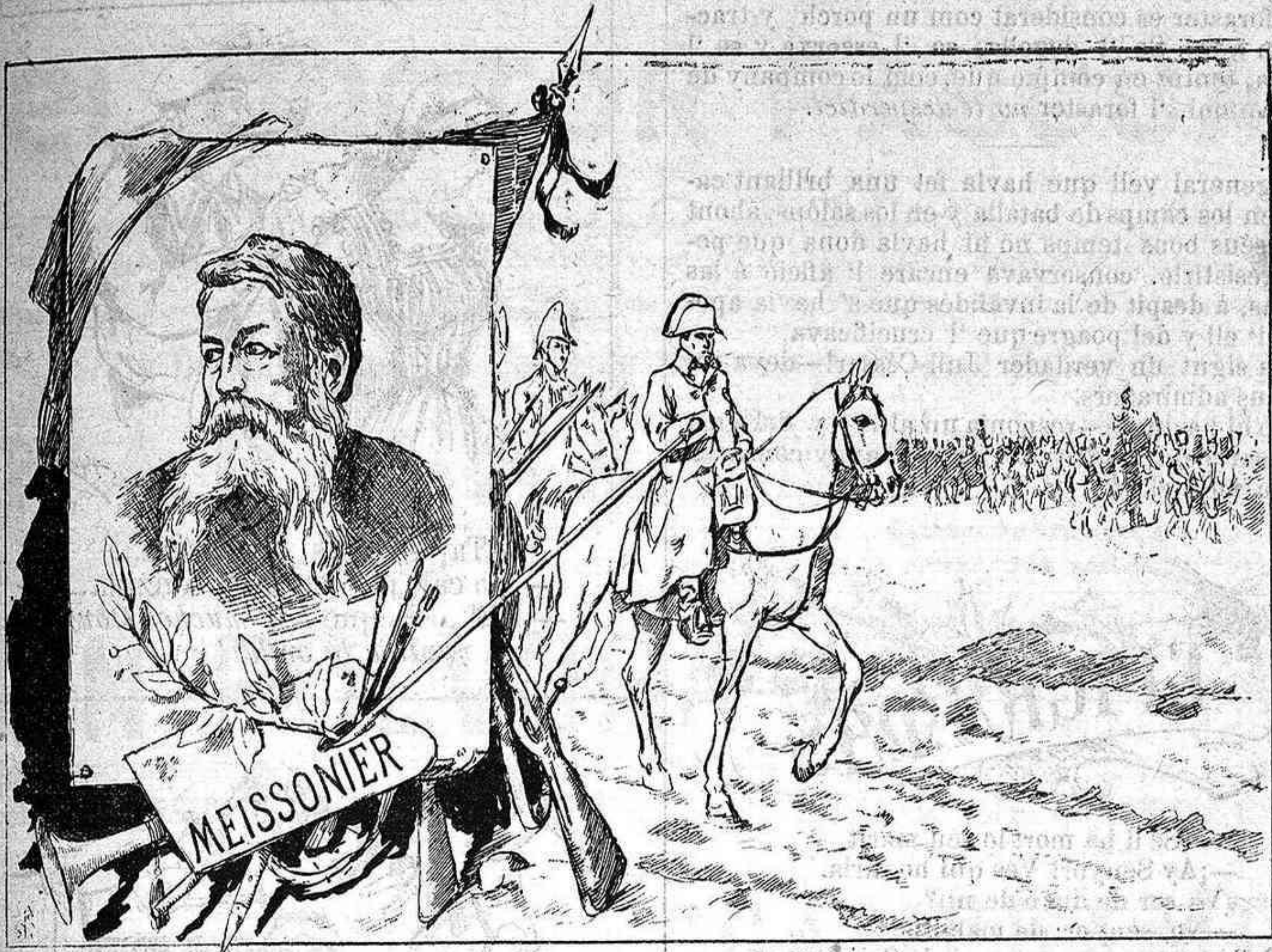
S' ha concedit privilegi á un industrial de Barcelona per explotar uns globos cautius anunciadors, que 's passejarán per carrers, plassas y passeigs.

Si prospera aquest sistema, podrém dir molt bé que 'ls anuncis *ván pels núvols*.

Lo governador de Barcelona, Sr. Larroca, está estudiant ab molt empenyo la creació de una nova necrópolis que puga servir per Barcelona, Gracia y Sant Martí de Provensals.

Al pas que aném, los cementiris son los únics establiments que ofereixen algun porvenir en aquest desgraciat pais.

GLORIAS FRANCESAS



L' un omplí ab son nom l' Europa,
l' altre 'l pintá ab tochs brillants:
pintat y pintor ¡quín duo!
¡quín parell de capitans!

En lo mateix tren *express* van surtir l' altre dia cap á Madrit, l' *Espartero* y 'l Sr. Maluquer.

Dos primers espasas, l' un del redondel y l' altre de la política.

Y dona la coincidencia que tots dos son víctimas de freqüents *cogidas*.

L' *Espartero* per massa valent.

Y en *Maluquer* per massa maula.

La friolera de tretze bisbes están compromesos á assistir á las festas de inauguració del monastir de Ripoll.

A dos punxas per mitra, vintisis punxas.

Ab rahó podrá dirse:

—¡Quín espectacle mes gòtich!

De *El Motin*:

«Exercicis castos que recomano á la Societat de Pares de familia:

»1.^{er} Evitar que las euras s' *abrassin* als olms, porque aixó dels *abrassos* son altament inmorals.

»2.^{on} Que 'ls rius passin *besant* las riberas, porque de tals petons no pot esperarse'n res de bó.

»3.^{er} Impedir que l' estrella de l' alba vagi sempre darrera de la *casta lluna*, porque per molta que siga la séva castedat, al últim acabarà per caure en lo perill.

»4.^{rt} No consentir que ningú 's banyi al costat de un pont ó 's despulli davant de un formatje de *Gruyere*, porque 'l pont y 'l formatje tenen ulls, y no deuen presenciar certas cosas.

5.^{nt} Prohibir que las poblacions estigan edificadas en las *faldas* de las montanyas, porque tot contacte ab *faldas* es sumament perillós.»

Se conta que 'l Pare Blanco Garcia, tan conegut pels séus estudis de crítica contemporánea, al visitar lo Museo municipal de Reproduccions, no pogué menos d' estranyarse y riure, al veure que alguns vaciats de las estátuas clássicas, ostentavan colocada en certa part del cos la fulla de parra.

—¡Quina ridiculés!—deya 'l frare, ab tot y ser ministre de Déu, y membre de una piadosa congregació.—Lo que veig á Barcelona, no ho havia vist may en cap mes Museo del mon.

Relatém aquest fet porque 'ls pares de familia que componen l' associació de *La Fulla* 'n deduheixin los comentaris qu' estimin convenientes.

¡Quín espectacle! Ells ruborissantse ó fent veure que 's ruborisan, y un frare rihentse d' ells y tractantlos de ridículs!

Totas las noticias que 's reben de Chicago están unánimes en reconeixer la escandalosa explotació de que son objecte 'ls forasters que han acudit á aquella ciutat, atrets pels bombos colossals que s' han fet ab motiu de la Exposició universal, coneguda ab lo nom pompós de *Fira del mon*.

Segóns sembla, alló, més que una *fira* resulta una *rifa*... ó millor dit encare, una *rifada*.

Allà la vida es caríssima, y 'ls forasters son tractats com materia explotable per aquell poble de cansaladers y tocinaires.

Un foraster es considerat com un porch, y tractat com á tal. Se 'l degolla, se 'l escorxa y se 'l trosseja, tenint en compte que, com lo company de Sant Antoni, 'l foraster no té desperdici.

Un general vell que havia fet una brillant carrera en los camps de batalla y en los salóns, ahont en los séus bons temps no hi havia dona que pogués resistirlo, conservava encare l' afició á las faldillas, á despit de la invalidés que s' havia apoderat d' ell y del poagre que 'l crucificava.

—Ha sigut un verdader Juli-César!—deya un dels séus admiradors.

—No hi ha dupte—responia un altre—y del lema de César *Veni, vidi, vici*, encare avuy conserva l' últim mot: el *vici*.



—Se li ha mort lo séu marit.
—¡Ay Senyor! Vés qui ho diria.
¿Va ser de dia ó de nit?
—No, senyor; de malaltia.

J. PANYELLAS.

A en Feliu, marxant de draps que va quebrar no fá gayre, y á qui un séu amich drapayre li vá estafar trescents naps, li va dir mossén Pasqual:

—Vosté ray, senyor Feliu... y ell digué:—¿Per qué m' ho diu?
—Molt senzill: per *animá 'l*.

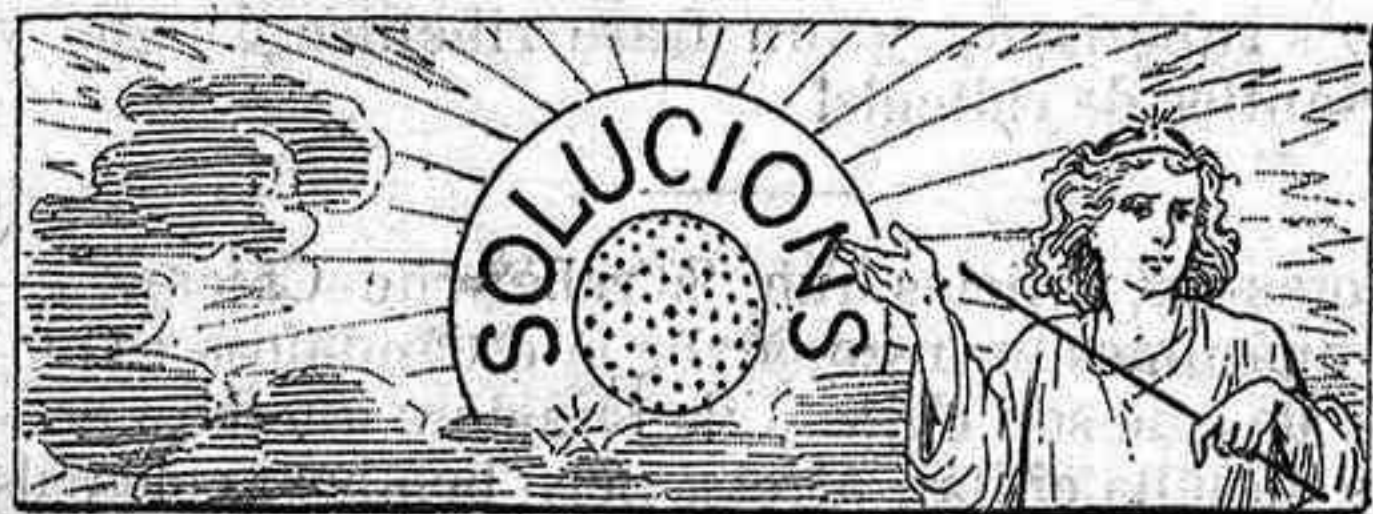
AGUILETA.

Volguent la llengua francesa aprendre molt aviat lo benigne d' en Bernat, va tenir la gran empresa de prometre doscents duros (¡ves si 'n va ser de llanur!) á n' á qui ab més promptitut li ensenyés sens més apuros,

Y 'l francés *Monsieur Durand* obrint la boca, digué:

—*Voilà la langue, monsieur: donnez moi, donc, mon argent.*

LLUIS SALVADOR.



A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1.ª XARADA E-na-mo-ra-da

A LA PLATJA



—Tapis, tapis, senyoreta...
—No cal; jo soch molt senzilla...
—¡Oh!... Es que *hay muchos tiburones* junto á la orilla!



XARADAS

I

A...

Merceneta de mon ánima,
la del rostre lo més bell,
l' altre dia vares dirme
que una *tot* bonica 't fes
perque dius que aquestas cosas
t' agradan molt; francament
tinch *prima* de fe una *planxa*
vull dir, de ferho mal fet;
... ¿dos, que dius, que jo fingeix?
¿que no vull donarte eix plaher?
T' ho donaré, (no ho diria
si 'm demanessis dinés)
t' ho daré, no passis ansia
ja qu' es ton afany aquest,
vaja ¿tu ho vols aixis *tersa*
una *total* t' escriuré;
pero, per milló inspirarme
demano y t' agrahiré
que m' ensenyis de seguida
lo que tinguis de més bell.

SISQUET DEL FULL.

II

Ma *primera* es vegetal,
musical es ma *segona*,
prima-terça nom de dona
y un adorno ma *total*.

F. DE LA ROSA.

ANAGRAMA

La *Tot* de ca 'l Menescal
diu que 's casa ab en *Total*.

XICOT CO' CAL.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu-Apartat, número 2.

Obra nueva * Última publicación

EL DOCTOR PASCUAL

POR

EMILIO ZOLA

Con una biografía del autor por GUIDO DE MAUPASSANT

Precio: 6 pesetas Dos tomos en octavo Precio: 6 pesetas

Últimas obras del eminente dramaturgo D. José Echegaray

MARIANA EL PODER DE LA IMPOTENCIA

Drama en tres actos y un epílogo

Precio: DOS pesetas

Drama en tres actos

Precio: DOS pesetas

EN PÓLVORA

— Drama en tres actos y en prosa —
original de

ÁNGEL GUIMERA

Preu: DUGAS pesetas

M. FIGUEROLA Y ALDROFEU

PERSONAJES ILUSTRES

CAMPOAMOR

Estudio biográfico

por

◆ EMILIA PARDO BAZÁN ◆

Precio: UNA peseta

L' Ase del Hortolá

Saynete en un acte

original del reputat

EMILI VILANOVA

Preu: UNA pesseta

FLORES DE ESTÍO

POESÍAS

DE

JOSÉ ANSELMO CLAVÉ

— Un tomo en octavo, encuadernado en tela —

Precio: 4 pesetas



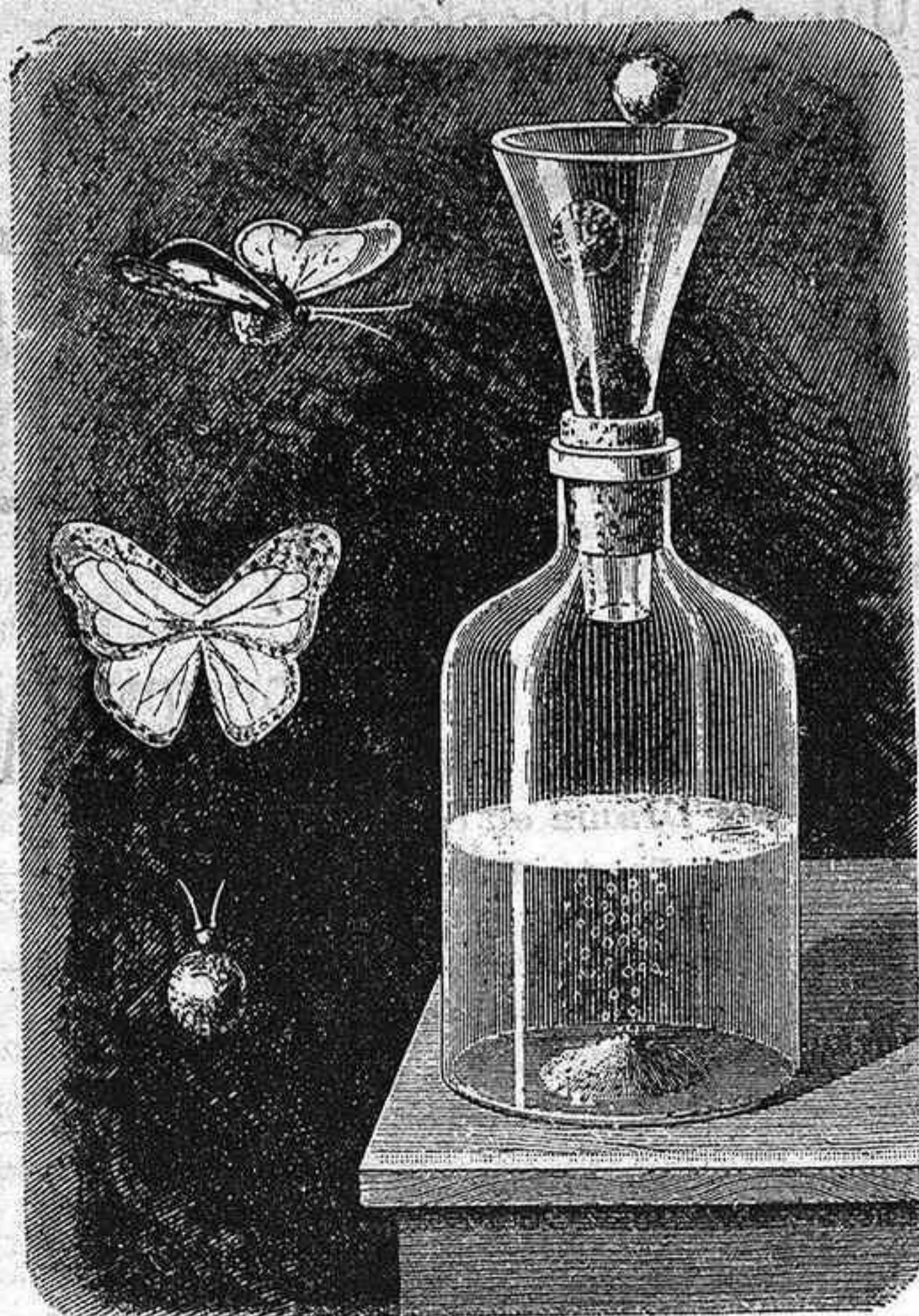
Lo Cos del Delicte

Comedia catalana en dos actes y en prosa

Preu: UNA pesseta

NOTA.—Tothem que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu franca de port. No responém d' estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponnals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIONS CASULANAS



LAS PAPALLONAS

Elements necessaris: una ampolla tapada ab un suro, un embut de vidre que atravessi 'l tap y una mica de cera per cubrir las petitas escltxas que quedin entre 'l coll de l' ampolla, 'l tap y l' embut. *Item más:* dugas ó tres boletas de suro ó d' alguna sustancia molt lleugera, ó, si 's vol que 'l joch resulti més, unas papallonas artificials que vostés poden construhirse ab paper fi de colors, enganxat á las bolas citadas.

¿Ja ho tenen tot á punt? Donchs comensém.

Tirin aygua á l' ampolla fins á la mitat, y desseguida abóquinhí una mescla de polvos de bicarbonat de sosa y ácit tartárich: ara coloquin las bolas ó papallonas dins del embut, y mirin lo que succeheix.

La ebullició que dintre de l' ampolla s' origina produheix escapes intermitents de gas carbónich, que al surtir pel forat del embut fan voleyar las papallonas, resultant un entreteniment d' un efecte admirable.

TRENCA-CLOSCAS

GALA NEGRE
OLOT

Formar ab aquesta direcció lo titul de un drama castellá.

A. AMIGÓ.

TERS DE SÍLABAS

.....

Vertical y horisontal:
primera, 'l nom de un canal:
en dos, si ho sabs desxifrar,
un nom d' home has de trobar:
y *en tersa*, en molt poca estona
trobarás un nom de dona.

PEPITO 'L RAYO.

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Poble catalá.
3 4 5 6 6 5 6 9.—Ne portan los soldats.
1 2 3 4 5 6 9.—Arbre fruytér.
9 3 4 2 8 9.—Animal que vola.
3 7 6 6 9.—Molts homes ne portan.
8 7 8 9.—Nom de dona.
1 2 8.—Las modistas ne gastan.
6 5.—Nota musical.
3.—Consonant.
8 9.—Nota musical.
3 5 6.—Poble catalá.
9 3 5 6.— » »
5 8 8 9 6.— » »
9 8 5 8 8 9.— » »
9 8 3 5 6 6 2.— » »
1 9 6 6 5 6 6 9.— » »
8 9 3 9 6 6 2 3 9.— » »

A. CANTIJOCH.

GEROGLÍFICH

X
O O O
O O O
L I
F
O O O
I

J. C. (PEPET) DELS OUS.

FILLAS DE EVA



Viu de Fransa á la frontera
pero tant se 'ns agermana,
que donant un pas ensá
casi fóra catalana.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63